

## **ПАМ'ЯТКА**

### **ЩОДО ПЕРШОЧЕРГОВИХ ДІЙ У РАЗІ ВИЯВЛЕННЯ ОЗНАК ВИБУХОВОГО ПРИБРОЮ АБО СХОЖИХ НА НЬОГО ПРЕДМЕТІВ**

До вибухонебезпечних предметів належать:

– вибухові речовини – хімічні з'єднання або суміші, здатні під впливом певних зовнішніх дій (нагрівання, удар, тертя, вибух іншого вибухового пристрою) до швидкого хімічного перетворення, що саморозповсюджується, з виділенням великої кількості енергії і утворенням газів;

– боєприпаси - вироби військової техніки одноразового вживання, призначені для враження живої сили супротивника: бойові частки ракет; авіаційні бомби; артилерійські боєприпаси (снаряди, міни); інженерні боєприпаси (протитанкові і протипіхотні міни); ручні гранати; стрілецькі боєприпаси (набої до пістолетів, карабінів, автоматів тощо);

– піротехнічні засоби: патрони (сигнальні, освітлювальні, імітаційні, спеціальні); вибухові пакети; петарди;

– ракети (освітлювальні, сигнальні); гранати; димові шашки;

– саморобні вибухові пристрої.

Однією з серйозних загроз сучасного суспільства є терористичні акти, під час яких використовуються **саморобні вибухові пристрої**, які поміщають в звичайні портфелі, сумки, банки, пакунки і потім залишають у багатолюдних місцях. Часто такі міни-пастки мають досить привабливий вигляд, як авторучки, мобільні телефони, гаманці, дитячі іграшки тощо.

#### **Характерними ознаками наявності вибухового пристрою може бути:**

– знаходження у громадських місцях, кінотеатрах, магазинах, на вокзалі, в транспорті бездоглядних предметів: валізи, кейси, пакунки, коробки та інші предмети;

– припарковані біля будівель автомашини, власник яких невідомий або державні номери якої не знайомі мешканцям, а також коли автомобіль давно непорушно припаркований;

– наявність у знайденому механізмі антени або приєднаних до нього дротів;

– звуки, що лунають від предмету (цокання годинника, сигнали через певний проміжок часу), мигтіння індикаторної лампочки;

– наявність у підозрілого пристрою елементів (деталей), що не відповідають його прямому призначенню (сигнальні лампи, світлодіоди, радіоплати, перемикачі, елементи живлення і т. ін.) або додаткового контакту з навколишніми предметами (антена, вмонтований електричний дріт, натягнутий шнур або мотузка);

– наявність джерел живлення на механізмі або поряд з ним (батареї, акумулятори тощо);

– наявність розтяжки дротів або дротів, що тягнуться від механізму на велику відстань;

– наявність у дверях, вікнах будь-яких сторонніх предметів - закріпленого дроту, ниток, важелів, шнурів тощо;

– наявність запаху бензину, газу, розчинника, хімічних речовин, диму, що виходить з предмету тощо;

– невідповідність маси дійсному призначенню або вигляду предмета (наприклад - вага коробки від цукерок, банки від кави, книги і т. ін.);

– отримання адресатом поштового відправлення від невідомого відправника, наявність у відправленні явного дисбалансу, нестандартний вигляд посилочної тари;

– наявність у предметів характерного вигляду штатних бойових припасів, вибухових речовин, засобів або їх елементів;

– наявність стороннього сміття, свіжоштукатурених та свіжопофарбованих ділянок стін, стелі, підлоги, порушення ґрунту, покриття на газонах, тротуарах, та відсутності пояснень щодо їх виникнення у відповідних служб;

– намагання особи з предметом у руках чи у специфічному одязі, що дозволяє приховувати на тілі вибуховий пристрій, за будь-яких обставин безпосередньо наблизитися до об'єкту

охорони чи маршруту нього пересування. У разі, якщо особа намагатиметься безпосередньо застосовувати підозрілий предмет, по можливості не дати їй випустити предмета з рук та використати тіло особи як екран для гасіння у разі вибуху пристрою.

**У разі знаходженні вибухонебезпечного пристрою та інших підозрілих предметів на території університету необхідно:**

1. негайно повідомити про знахідку працівників відділу охорони університету (тел. 86-89; 86-86), штабу цивільного захисту (тел. 84-62) та керівника підрозділу.
2. Не підходити до предмету, не допускати до знахідки інших людей, організувати його охорону до прибуття працівників охорони університету на безпечній відстані (табл. 1).
3. Припинити всі види робіт в районі виявлення предмету та обмежити доступ.
4. Дати вказівку всім студентам та працівникам знаходитися на відповідній безпечній відстані від знайденого предмета;
5. Не робити жодних маніпуляцій та дій з цим предметом: не торкатися, не відкривати, не переміщувати, не піднімати, не перерізати, не нахилити та ін.
6. Не користуватися засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вони можуть спровокувати вибух).
7. Дочекатися прибуття працівників відділу охорони та штабу цивільного захисту університету.

**Дії у разі знаходженні вибухонебезпечного пристрою в інших місцях**

Якщо знайдено забуту річ у громадському транспорті, доречно опитати людей, які знаходяться поряд, бажано встановити, кому річ належить або хто міг її залишити. Якщо господаря встановити не вдається, потрібно негайно повідомити про знахідку водія (кондуктора).

Для поштової кореспонденції з пластиковою міною характерна надмірна товщина, пружність, вага не менше 50 г і ретельна упаковка. На конверті можуть бути різні плями, проколи, можливий специфічний запах. Повинно насторожити настирне бажання вручити лист неодмінно в руки адресата і надписи на кшталт: «розкрити тільки особисто», «особисто в руки», «секретно» і т.п. Підозрілий лист не можна відкривати, згинати, нагрівати або опускати у воду. Негайно повідомити до найближчого відділення міліції (тел. 102) та цивільного захисту (101).

У разі знаходження підозрілого предмета у під'їзді житлового будинку, потрібно опитати сусідів, можливо, він належить їм. У разі неможливості встановити власника – негайно повідомити про знахідку до найближчого відділення міліції (тел. 102) та цивільного захисту (101).

Таблиця 1

№ з/п	Тип вибухового пристрою (підозрілої речі)	Безпечна відстань
1	Валіза (кейс)	не менш ніж 230 м
2	Дорожня валіза	не менш ніж 350 м
3	Банка ємністю 0,33 л	не менш ніж 60 м
4	Автомобіль типу «Жигулі»	не менш ніж 460 м
5	Автомобіль типі «Волга»	не менш ніж 580 м
6	Мікроавтобус	не менш ніж 920 м
7	Ручна граната	не менш ніж 200 м
8	Тротилова шашка	не менш ніж 50 м

***Пам'ятайте, що марна втрата часу при загрозі вибуху може призвести до людських жертв!***